

TRADENOMIT **KOULUTUSPOLIITTINEN** **OHJELMA**

TRADENOMIT.

**NO
LIMITS.**

KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

YHTEISKUNTA TARVITSEE KORKEAKOULUTUTKINNON suorittaneilta monipuolista ja korkeataasoista osaamista. Suomalainen korkeakoulujärjestelmä on toimiva ja jatkossakin tarvitaan sekä ammattikorkeakoulujen tuottamia työelämälähtöisiä ammattikorkeakoulututkintoja että akateemisia tiedekorkeakoulujen tuottamia yliopistotutkintoja. Nykyinen koulutusjärjestelmä mahdollistaa opiskelijoiden liikkuvuuden ammattikorkeakouluista yliopistoihin ja päinvastoin. Siirtymiin tulee luoda yhtenäiset ja läpinäkyvät käytännöt.

Suomalaista koulutusjärjestelmää tulee kehittää kokonaisuutena ja pitkällä tähtäimellä. Muutokset eri koulutusasteilla heijastuvat aina muille asteille ja uudistusten vaikutukset ovat hitaita. Jokaisella koulutusasteella varhaiskasvatuksesta korkea-asteelle tulee olla selkeät osaamistavoitteet, jotka mahdollistavat vankan pohjan kohti työelämässä tarvittavaa jatkuvaa oppimista ja osaamisen kehittämistä.

Profilointi

AMMATTIKORKEAKOULUJEN PITÄÄ PROFILOITUA nykyistä voimakkaammin. Tämä tarkoittaa kokonaisista koulutusaloista luopumista ja omiin vahvuuksiin keskittymistä. Korkeakoulutuksen saavutettavuus ei vaadi nykyisen laajuista toimipisteverkostoa.

Tällä hetkellä tradenomikoulutusta järjestetään yli 40 paikkakunnalla. Toimipisteiden määrän vähentämistä on arvioitava suhteessa laadulliseen työllistymiseen, työllistymiseen alueelle, vetovoimaan hakukohteena sekä koulutuksen keskimääräisiin kustannuksiin.

Useilla alueilla tradenomien koulutusmäärät ovat aivan liian suuret alueen väestöpohjaan verrattuna. Näillä alueilla opiskelijoille ei riitä opintoja tukevia harjoittelupaikkoja, eikä valmistuneille tradenomeille koulutusta hyödyntäviä työtehtäviä.

Toimipisteverkoston rationalisointi on poliittisten päättäjien vastuulla.

Ammattikorkeakoulujen aluekehitystehtävän hoitaminen pääkampusten ulkopuolella voidaan hoitaa laadukkaan alueen yrityksiä palvelevan TKI-toiminnan avulla tutkintokoulutuksen sijaan.

Digitalisaation kehittyminen mahdollistaa isompien kampuskeskittymien kehittämisen laajan toimipisteverkoston ylläpitämisen sijaan, jolloin kiinteistöistä säästettyjä resursseja voidaan käyttää verkko-opetuksen tehostamiseen ja laatuun. Korkeakoulut ympäri valtakunnan voivat myös hyödyntää verkkoalustoja yhteisiin opintojaksoihin tarjotakseen opiskelijoilleen monipuolisempaa opintotarjontaa. Digitalisaatio mahdollistaa myös tiiviimmän yhteistyön toisen asteen kanssa. Ammattikorkeakoulut voivat tarjota verkkoalustoilla toisen asteen opiskelijoille suunnattuja opintojaksoja "kurkistusopintoja" ja lisätä näin myös vetovoimaisuutta ja opiskelijoiden liikkuvuutta.

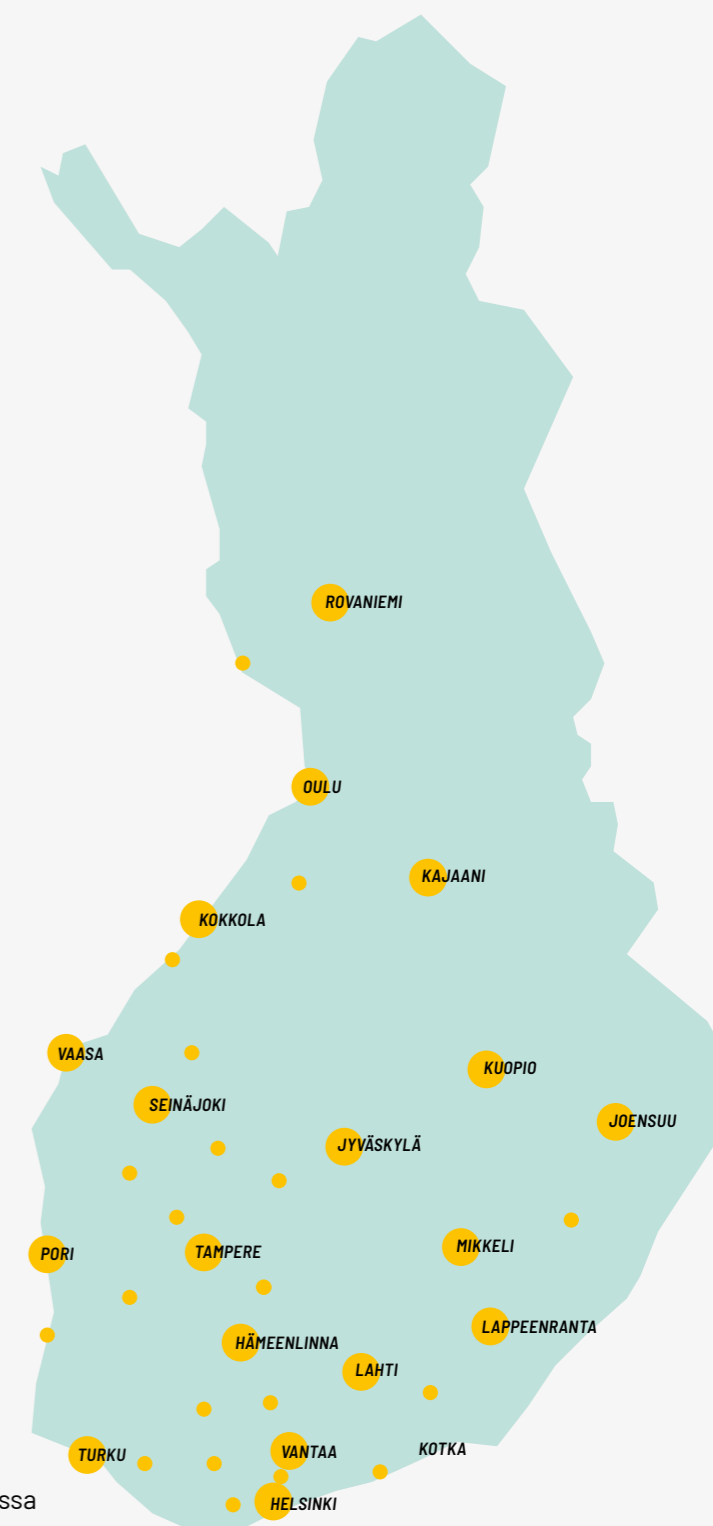
Profiloimisen ja muiden rakenteellisen kehittämisen toimenpiteiden kautta syntyvä koulutuksen laadun parantuminen edesauttaa myös valmistuneiden työllistymistä koulutuksen tuomaa osaamista vastaaviin tehtäviin.

AMMATTIKORKEAKOULUT SUOMESSA

Ammattikorkeakoulut ovat työelämäsuuntautuneita korkeakouluja.

Ammattikorkeakoulut Suomessa (2022)

- Arcada *
- Centria-ammattikorkeakoulu *
- Diakonia-ammattikorkeakoulu
- Haaga-Helia ammattikorkeakoulu *
- Humanistinen ammattikorkeakoulu
- Hämeen ammattikorkeakoulu *
- Högskolan på Åland *
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu *
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu *
- Kajaanin ammattikorkeakoulu *
- Karelia-ammattikorkeakoulu *
- LAB-ammattikorkeakoulu *
- Lapin ammattikorkeakoulu *
- Laurea-ammattikorkeakoulu *
- Metropolia Ammattikorkeakoulu *
- Oulun ammattikorkeakoulu *
- Poliisiammattikorkeakoulu
- Satakunnan ammattikorkeakoulu *
- Savonia-ammattikorkeakoulu *
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu *
- Tampereen ammattikorkeakoulu *
- Turun ammattikorkeakoulu *
- Vaasan ammattikorkeakoulu *
- Yrkeshögskolan Novia *

Tähdellä merkityissä ammattikorkeakouluissa järjestetään tradenomikoulutusta.

Kuva: tradenomikoulutuksen toimipisteet Suomessa
Lähteet: Vipunen ja ammattikorkeakoulut

Yhteistyö

AMMATTIKORKEAKOULUJEN ON TEHTÄVÄ yhteistyötä keskenään sekä yliopistojen kanssa toiminnan laadun parantamiseksi. Yhteisten toimitilojen ja erilaisten tuki- ja hallintopalveluiden lisäksi yhteistyötä on lisättävä myös opetuksessa ja tutkimuksessa.

Korkeakoulujen yhteistyön lisääminen mahdollistaa uusia yhteistyömuotoja, joissa kaikilla koulutuksen järjestäjillä ei tarvitse välttämättä olla esimerkiksi omaa itsenäistä täydennyskoulutusjärjestelmää. Yhteistyötä korkeakoulujen ja toisen asteen välillä on kehitettävä entisestään.

RAHOITUS JA OHJAUS

AMMATTIKORKEAKOULUJEN RAHOITUKSEN JA ohjauksen on tuettava laadun seuraamista ja kehittämistä. Tavoitteena on kaikkialla Suomessa laadukkaat ammattikorkeakoulututkinnot, jotka vastaavat työelämän asiantuntijatyövoiman tarpeisiin. Korkeakoulujen on kehitettävä toimintaansa korostaen valittuja vahvuusalueitaan ja alueen tarpeita.

Ammattikorkeakoulujen rahoitus koostuu tuloksellisuuteen perustuvasta valtionrahoituksesta sekä täydentävästä rahoituksesta. Rahoitusmallia on kehitettävä sellaiseen suuntaan, joka ohjaa ammattikorkeakoulut nostamaan koulutuksen ja muun toiminnan laatua. Koulutuksen laatua indikoi muun muassa valmistuneiden opiskelijoiden työllistyminen koulutusta vastaaviin tehtäviin.

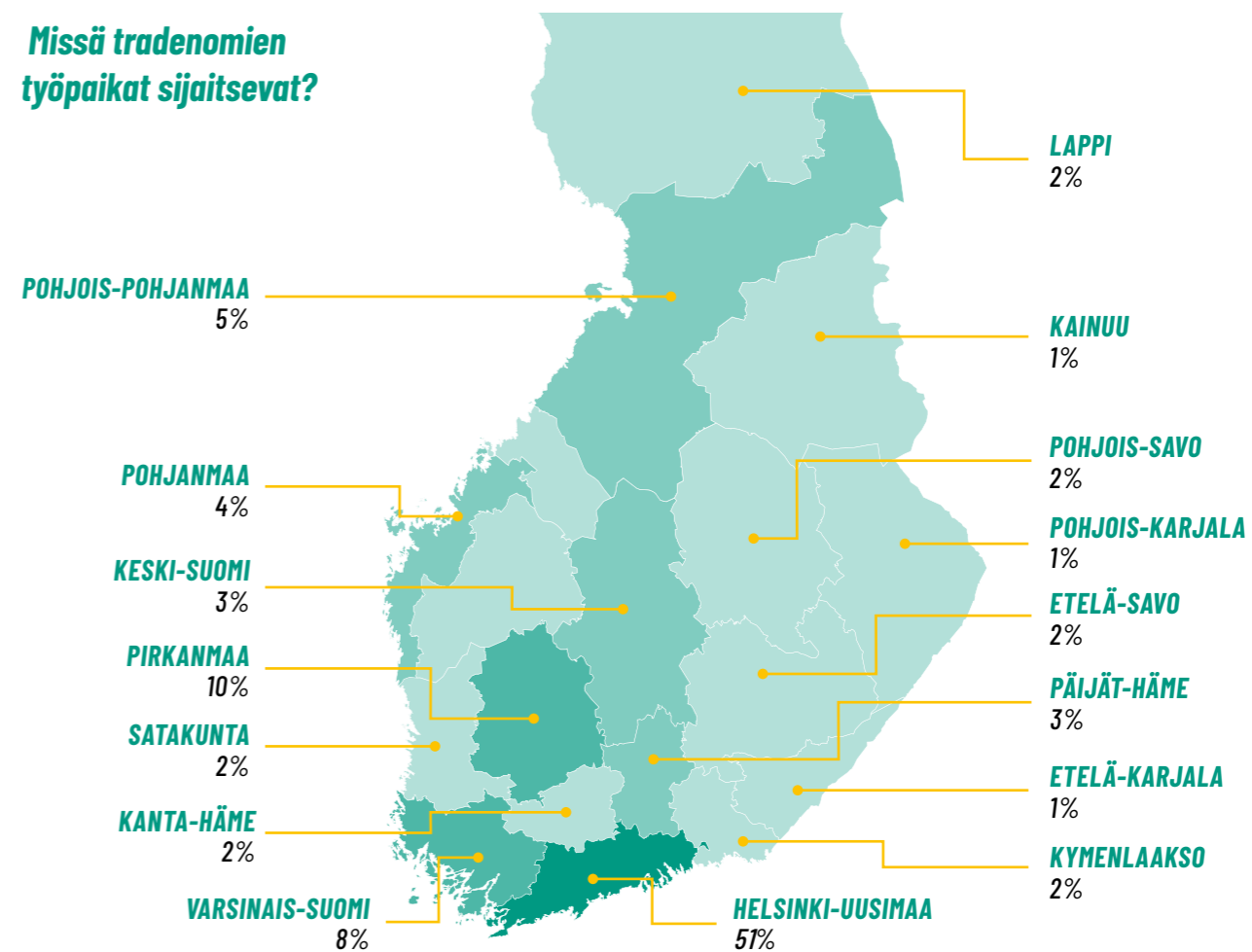
Koulutuksen laadusta ja tasa-arvoisista mahdollisuuksista kouluttautua on pidettävä kiinni julkisen talouden kestävyuden heikentyessä. Korkeakoulujen resurssien turvaamiseksi rahoitus pohjaa laajennettava. Resurssien tulee esimerkiksi seurata täysimääräisesti ammattikorkeakoulujen tehtävien tai opiskelijamäärien lisäystä.

Ammattikorkeakouluilla on oltava mahdollisuus tarjota maksullista tilauskoulutusta sekä periä lukukausimaksuja EU- ja ETA- maiden ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta. Koulutuksen on jatkossakin oltava maksutonta suomalaisille opiskelijoille perusopetuksesta korkeakoulutukseen koskien vähintään ensimmäistä korkeakoulututkintoa ja siihen liittyviä jatko-tutkintoja. Lisäksi ammattikorkeakouluilla on oltava aito mahdollisuus hankkia lisää tuloja monipuolisen palvelutoiminnan kautta.

Ammattikorkeakoulujen tulee vastata jatkossakin oman laadusta. Suomalaisen korkeakoulujen toiminnan ulkoiseen arviointiin ei ole tarvetta kehittää lakisääteisiä akkredointimenettelyjä. Suomessa on pidettävä kiinni korkeakoulujen kehittävän arvioinnin periaatteesta sekä korkeakoulujen toiminnan avoimuudesta ja läpinäkyvyydestä.

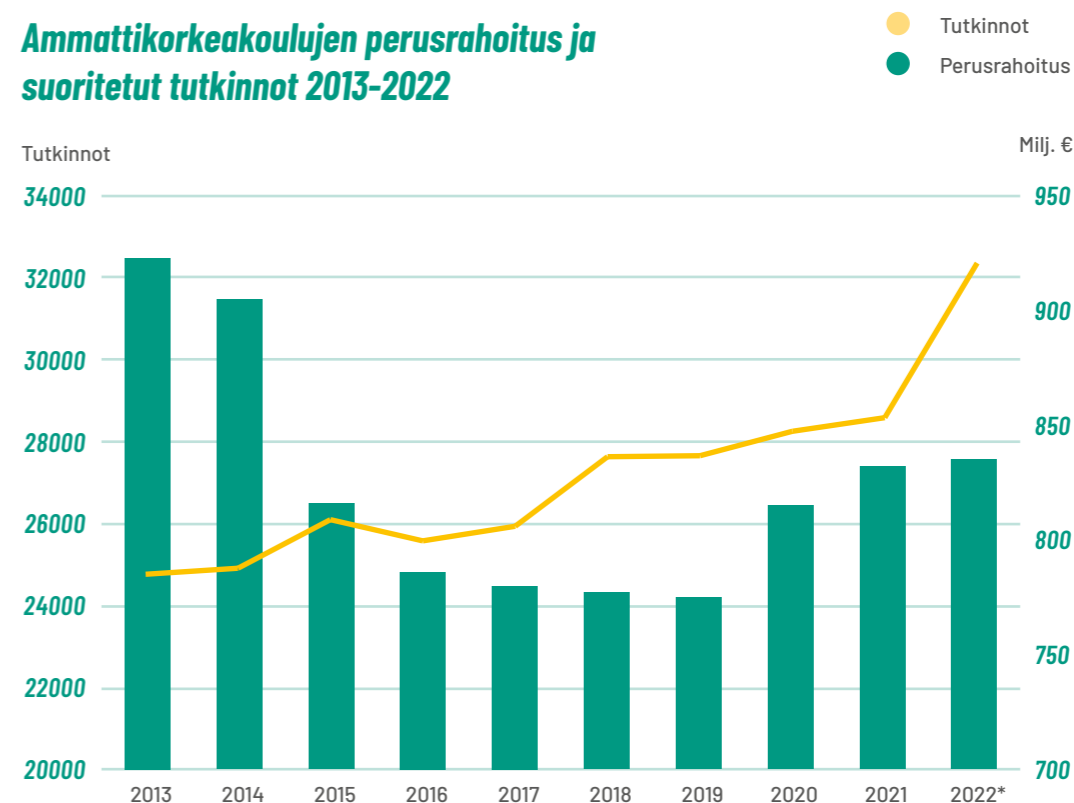
Valtakunnallisten opiskelijapalautejärjestelmien ohelle on kehitettävä vastaava työelämäpalautejärjestelmä. Pilotoitien jälkeen toimivaksi todettua työelämäpalautejärjestelmää tulee hyödyntää korkeakoulujen rahoitusmallissa.

Missä tradenomien työpaikat sijaitsevat?

Lähde: Tradenomien jäsentutkimus 2021.

Ammattikorkeakoulujen perusrahoitus ja suoritettut tutkinnot 2013-2022

Lähde: Vipunen ja Opetus- ja kulttuuriministeriö

*Vuoden 2022 tutkintotavoite

JATKUVAN OPPIMINEN JA RAHOITUS

JATKUVALLA OPPIMISELLÄ VASTATAAN tarpeeseen kehittää ja uudistaa osaamista erityisesti työuran eri vaiheissa, mutta myös koko elämän aikana.

Ollakseen kilpailukykyinen, Suomi tarvitsee korkean osaamisen työvoimaa. Koko ajan muuttuvassa työelämässä osaamisen kehittäminen on arkea. Laadukas korkeakoulututkinto antaa yksilölle erinomaisen pohjan ja työkalut työuran aikaiselle osaamisen kehittämiselle ja jatkuvalle oppimiselle.

Jatkuvan oppimisen rahoitustavoilla vaikutetaan tarjonnan kohdistumiseen voimakkaammin kysyntälähtöiseksi ja tuetaan korkeakouluja tarjoamaan ja kehittämään lyhytkestoista lisä- ja täydennyskoulutusta. Jatkuvan oppimisen rahoitus työuran aikana ei toimi yhden instrumentin kautta, vaan tarvitsee erilaisia rahoitusvälineitä vastaamaan tarpeita. Rahoitusvälineiden on tasapuolisesti tunnistettava erilaisten ryhmien osaamisen kehittämisen tarpeet ja samalla tukea yksilön jatkuvaa oppimista, edellytyksiä pidentää työuraa sekä tarvittaessa kouluttautua kokonaan uudelle alalle.

Kouluttautumisseteli ja koulutustilit

JATKUVASTA OPPIMISESTA HYÖTYY yksilön ohella työntuoja sekä yhteiskunta, joten kustannuksetkin pitää jakaa kaikkien tahojen kesken. Osaamisen kehittämisen edistämiseksi tarvitaan myös konkreettisia toimenpiteitä. Esitämme työntekijän omaehtoisen kouluttautumisen muuttamista verovapaaksi henkilöstöeduksi samaan tapaan kuin nykyiset lounas-, kulttuuri- tai liikuntasetelit. Lisäksi erilaisten henkilökohtaisten koulutus- ja osaamistilien kehittäminen on välttämätöntä.

Ennakointi

OPISKELIJAVALINTAJÄRJESTELMÄN YHTENÄ TARKOITUKSENA on mahdollistaa nuorten nopea siirtyminen korkeakouluopintojen pariin. Tehokkain keino laskea valmistumisikä on saada nuoret nopeammin opiskelemaan motivoituneina ja hyvinvoivina. Tradenomikoulutuksen valintaperusteita on kehitettävä niin, että se huomioi paremmin opiskelijoiden opintoihin soveltumisen sekä motivaation alalle. Erilaiset avoimet verkkokurssit on pidettävä mahdollisuutena tehdä opiskelijavalintoja.

Myös polkuopinnot avoimessa korkeakoulussa mahdollisena väylänä hakeutua korkeakoulutukseen voidaan lisätä opiskelijavalinnoissa. Opiskelijavalinnoissa tulee huomioida hakijoiden monimuotoisuus. Ammatillisen toisen asteen koulutuksen suorittaneilla tulee yhtäläiset mahdollisuudet ja kriteerit jatkaa opintojaan korkeakouluissa.

Koulutuksen määrällistä ja laadullista ennakointia on kehitettävä huomioimaan työvoimatarpeet nykyistä paremmin.

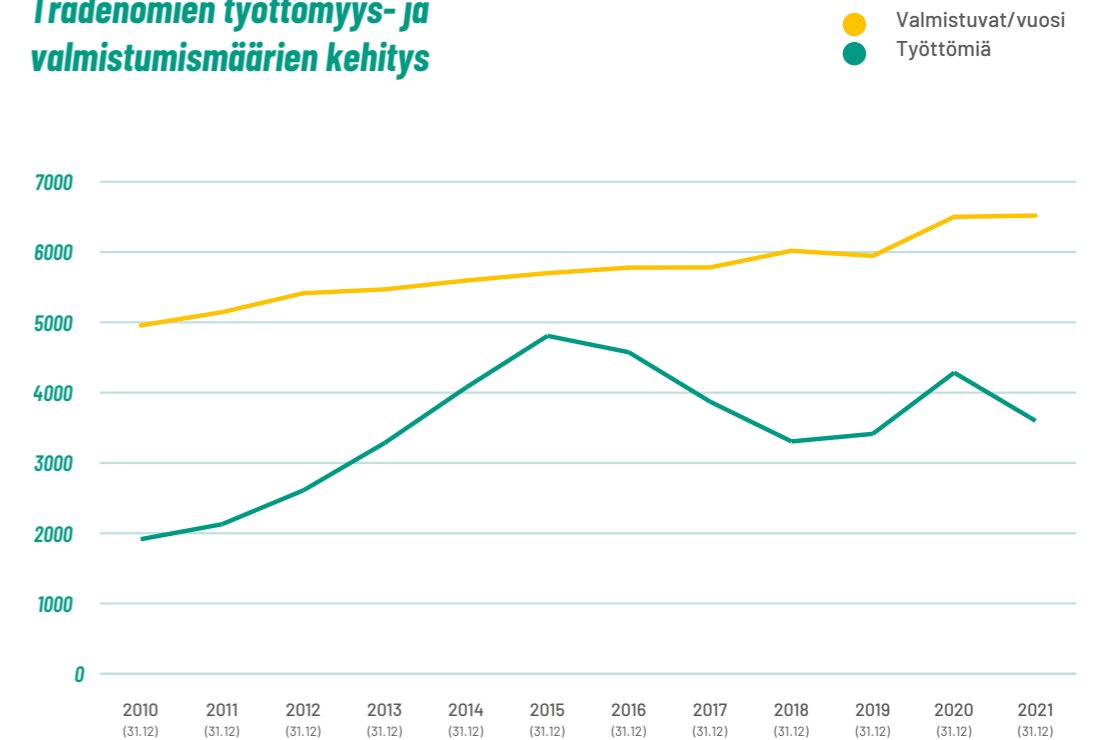
Vastuun painopistettä korkeakoulutuksen ennakkoinnista pitää siirtää korkeakouluille itselleen. Ammattikorkeakoulujen aluekehitystehtävään kuuluu olennaisena osana alueen työelämän tuntemus ja työmarkkinatarpeiden ennakointi ja yhteistyö alueen eri toimijoiden

kanssa. Valmistuneiden laadullisen työllistymisen huomioiminen rahoituksessa huomattavalla painokertoimella kannustaisi ammattikorkeakouluja panostamaan entistä enemmän ennakoitutyöhön. Tutkintotavoitteesta sopiminen opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa ja tavoitteen yhdistäminen rahoitusmallin tutkintoindikaattoriin varmistaisi työmarkkinoiden tarpeen huomioimisen.

Tradenomien laadullinen työllistyminen on edelleen kohtalaista 2020-luvulle tultaessa. Työttömien tradenomien määrä kasvaa tutkintomäärien noustessa.

Koulutuksen laadun ja työelämävastaavuuden kehittämisen ohella tradenomien koulutusmäärää on vähennettävä. Jäsentutkimustemme perusteella edelleen lähes 20 %:a työskentelee sellaisissa tehtävissä, joissa he eivät voi hyödyntää koulutusta täysimääräisesti. Koulutuksen työelämävastaavuuden kehittämisen ohella laadullisen työllistymisen parantamiseksi tradenomien koulutusmäärää pitää vähentää valtakunnallisesta 20%. Tradenomi (ylempi AMK) -tutkintojen koulutusmäärät on suhteutettava tradenomitutkinnon suorittaneiden määrään jatko-opintomahdollisuuksien turvaamiseksi.

Tradenomien työttömyys- ja valmistumismäärien kehitys

Lähde: Vipunen, Työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖELÄMÄLÄHTÖISYYS

AMMATTIKORKEAKOULUN OPETTAJILTA ON edellytettävä pedagogisten opintojen suorittamista opetuksen laadun varmistamiseksi. Kuitenkin myös pedagoginen osaaminen kaipaa säännöllistä päivittämistä. Uusien opetusteknologioiden - ja tapojen käyttöönottoaminen edellyttää myös opettajien täydennyskoulutusta. Ammattikorkeakoulujen vastuulla on huolehtia opettajien osaamisen ajankohtaisuudesta.

Ammattikorkeakoulun opettajien on tarjottava mahdollisuutta työelämäjaksoihin ja lisäksi kokemusta työ- ja elinkeinoelämästä tulee painottaa uusien opettajien rekrytoinneissa.

Ammattikorkeakouluihin tarvitaan lisää myös ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita opettajia. Lisäksi ammattikorkeakoulujen tulee hyödyntää omaa alumniverkostaan systemaattisesti työelämäyhteistyön vahvistamisessa. Ammattikorkeakouluihin voitaisiin luoda yliopistojen dosentteja vastaava arvo, joka myönnettäisiin työelämässä poikkeuksellisen ansiokkaan uran tehneille ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille.

Alumnitoiminta

OPETUSHENKILÖSTÖN TYÖELÄMÄYHTEYDEN LISÄKSI myös ammattikorkeakoulun hallinnossa on oltava vahvaa työelämäosaamista. Hyvä keino hallinnon työelämäyhteyden vahvistamiseen on rekrytoida ammattikorkeakoulun hallitukseen ja muihin hallintoelimiin osaamista työelämän edustajista. Ammattikorkeakoulujen hallituksen jäsenten vaadittavasta osaamisesta on tarvittaessa säädettävä lailla nykyistä tarkemmin.

TKI

KAIKKIEN OPETTAJIEN JA opiskelijoiden osallistuminen TKI-toimintaan on oltava mahdollista. Tämä osaltaan parantaa opintojen sitomista työelämän osaamistarpeisiin ja mahdollistaa toiminnan vaikuttavuuden kasvun laajan verkostoitumisen myötä.

Ammattikorkeakoulujen ja työelämäkumppaneiden yhteistyötä on kehitettävä pitkäjänteisemmäksi, tavoitteelliseksi yhteistyöksi. Molempia osapuolia hyödyttävien palvelumuotojen saavuttamiseksi on asetettava lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet yhteistyölle. Esimerkiksi pk-yritykset on huomioitava palveluntarjonnassa paremmin.

Yhteistyön osa-alueina voivat muun muassa olla työharjoittelut, opinnäytteet, erilaiset projektit, vierailijaluennot sekä henkilöstön jatko- ja täydennyskoulutus. TKI-toiminnan pääpaino ammattikorkeakouluissa on yritysten - ja sitä kautta alueen - kehittämistoiminnassa. Aluekehitys tapahtuu yritysten kautta ja ammattikorkeakoulujen roolina on ensisijaisesti mahdollistaa ja tukea yritysten kehitystä.

Ammattikorkeakoulutuksen vahvuus on sen kyky tuottaa asiantuntevia osaajia työelämään. Koulutuksen aikana opiskelija saa käytännön työelämävalmiudet, joita työkokemus ja -näytteet tukevat. Yhteistyön on oltava arvokasta sekä opiskelijalle että työelämälle.

Työelämäyhteyksiä on kehitettävä kolmikantaiseen suuntaan. Korkeakoulujen, työnantajien ja tutkintopohjaisen ammattijärjestön yhteistyöllä koulutusta voidaan kehittää nykyistä täsmällisemmin.

KANSAINVÄLISYYS

GLOBAALI YHTEISKUNTA TUO mukanaan haasteita, joihin vastaaminen edellyttää kykyä toimia kansainvälisessä ympäristössä. Suomalaisen koulutusjärjestelmän laadun kehittämisen keskeisenä kysymyksenä on kansainvälisyyden lisääminen. Kansainvälistyminen alkaa viimeistään perusasteella, jossa oppilaille on tarjottava laadukasta ja monipuolista kielenopetusta sekä kansainvälisyyskasvatusta. Laadukasta vieraiden kielten opetusta jatketaan toisella asteella. Toiselta asteelta valmistuvilla on oltava jatko-opintojen kannalta riittävä kielitaito.

Maahanmuuton lisääntyminen haastaa koko suomalaisen koulutusjärjestelmän. Uudet suomalaiset on saatava mahdollisimman nopeasti koulutuksen pariin oppimaan kieltä ja työllistymistä edistäviä taitoja. Ammattikorkeakoulujen on tunnistettava ja tunnustettava maahanmuuttajien osaaminen. Sen myötä on tarjottava suomalaiseen tutkintoon johtavaa muunto-koulutusta kotouttamisen ja työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi.

Suomea uhkaa laaja työikäisen väestön vähentyminen kohti 2030-lukua mentäessä. Osaaja- ja tekijäpulan ratkaisuksi tarvitaan myös työperäistä maahanmuuttoa entistä enemmän. On myös on edistettävä Suomeen korkeakoulututkintoa suorittamaan tulevien opiskelijoiden Suomeen jäämistä työllistymismahdollisuuksia parantamalla. Korkeakoulujen on yhdessä työntekijäjärjestöjen kanssa tarjottava kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille tietoa suomalaisesta työelämästä, työntekijän oikeuksista ja velvollisuuksista edistääkseen kotoutumista Suomeen.

Suomalaisiin korkeakouluihin tarvitaan lisää kansainvälisiä opiskelijoita ja henkilöstöä. EU ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille on luotava stipendirahasto, jonka avulla lahjakkaimmat opiskelijat voisivat opiskella Suomessa maksuttomasti. Stipendirahastoon voidaan kerätä pääomia tekemällä lahjoitukset verovapaiksi. Valmistuneet voisivat vähentää lukukausimaksut verotuksessa jäädessään Suomeen töihin.

Varsinaista koulutusvientiä on Suomessa järjestettävän tutkintokoulutuksen sijaan erillinen tilauskoulutus, joka voi olla sekä tutkintoon johtavaa että täydennyskoulutusta. Korkeakoulujen on tehtävä tiivistä yhteistyötä koulutusviennin edistämiseksi. Tilauskoulutusta suomalaisten korkeakoulujen on voitava järjestää sekä Suomessa että ulkomailla. Tilauskoulutuksen kustannuksista vastaa tilaaja, joka voi periä halutessaan kustannukset tai osan niistä koulutukseen osallistuvilta opiskelijoilta. Suomalaisien korkeakoulujen ei tule subventoida tilauskoulutusta omalla valtion rahoituksellaan.

Korkea-asteella kansainvälisyys on olennainen osa kaikkia toimintoja. Tavoitteena on, että jokainen tradenomi suorittaa pakollisena osana opintojaan erillisen kansainvälistymisjakson joko ulkomaan vaihdossa tai muilla tavoin. Tradenomikoulutusta järjestävät ammattikorkeakoulut tarjoavat mahdollisuuden vähintään kahden vieraan kielen opiskeluun. Kielten opetuksen lisäksi ammattikorkeakoulut kiinnittävät huomiota vieraiden kulttuurien tuntemukseen.

Kansainvälistymisessä on hyödynnettävä monipuolisia keinoja, kuten kansainvälisiä TKI-hankkeita ja opettajien opiskelijoiden kansainvälistymisjaksoja. TKI-hankkeet avaavat mahdollisuuden myös alueen yritysten kansainvälistymisen edellytysten parantamiseksi. Kansainvälistymisjaksot voivat olla vaihdon tai työharjoittelujakson lisäksi lyhytkestoisia intensiivijaksoja tai korkeakoulujen välistä yhteistyötä virtuaaliopinnoissa.

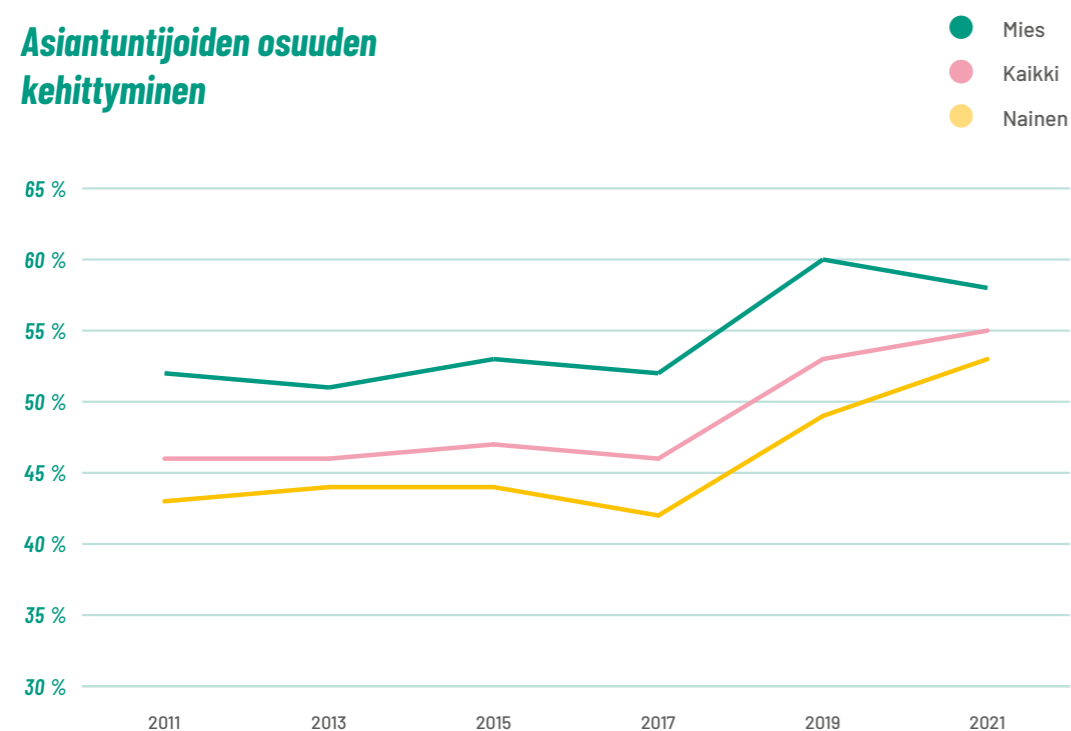
TRADENOMIOPINTOJEN KEHITTÄMINEN

TRADENOMIKOULUTUKSESSA ON KEHITETTÄVÄ asenteita sekä rohkaistava ja ohjattava opiskelijoita hakeutumaan koulutustaan vastaavaan työhön. Koulutuksen aikana hankittu osaaminen on tunnistettava ja kyettävä markkinoimaan työnantajille. Huomiota on kiinnitettävä myös siihen, että valmistuvat tunnustavat työmarkkina-asemansa. Erityisesti naisopiskelijoita on rohkaistava hakeutumaan työelämän asiantuntija- ja johtotehtäviin sekä vaatimaan työtehtävien mukaista palkkaa. Koko 2000-luvun tradenominaisten sijoittuminen työmarkkinoille sekä palkkaus ovat olleet selkeästi huonompia kuin tradenomimiesten (Tradenomien jäsentutkimukset ja tilastokeskus).

Opiskeluaikana opiskelijoille on tärkeää esitellä erilaisia asiantuntijatehtäviä, joihin tradenomikoulutus valmentaa sekä kannustaa yrittäjyyteen yhtenä uravaihtoehtona. Myös tutkintopohjaisten ammattiliittojen asiantuntemusta kannattaa hyödyntää urasuunnittelussa ja yhteiskunnallisten, työmarkkinoita käsittelevien opintojaksojen toteutuksessa.

Yrittäjyys on pidettävä ammattikorkeakouluissa aktiivisemmin esille yhtenä työllistymisvaihtoehtona ja yrityksen perustamista opintojen aikana on tuettava. Tavoite on, että yhä useampi ammattikorkeakoulusta valmistuneista ryhtyy työuransa aikana yrittäjäksi.

Asiantuntijoiden osuuden kehittyminen

Lähde: Tradenomien jäsentutkimus 2021.

OPETUSMENETELMÄT

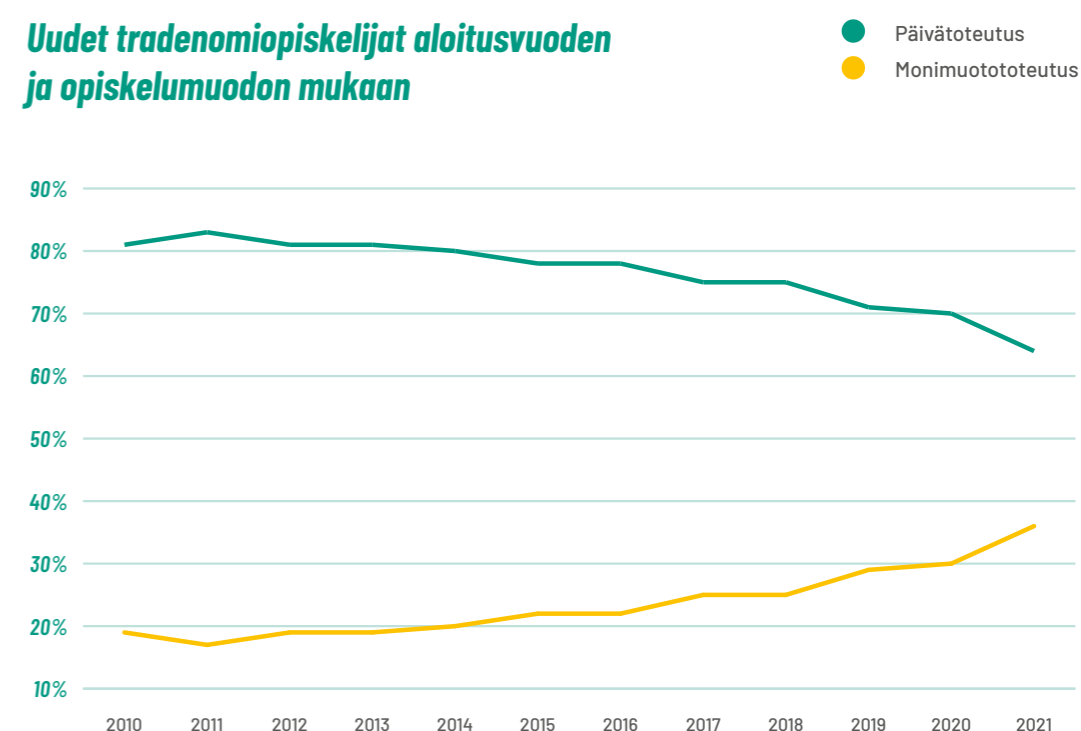
AMMATTIKORKEAKOULUJEN OPINNOT JÄRJESTETÄÄN pääsääntöisesti monialaisilla kampuksilla, joissa opiskelijoille on tarjolla myös laadukkaat tukipalvelut. Eri alojen opiskelijoiden luonnollinen kohtaaminen kampuksilla ja opintomahdollisuudet muilta koulutusaloilta edistävät uusien yritysten sekä innovaatioiden syntymistä.

Ammattikorkeakouluopinnot järjestetään siten, että opiskelijat pystyvät helposti sovitamaan opiskelun ja muun elämän yhteen. Työssäkäynti, perhe ja muut yleisesti opintoja hidastavaksi katsotut syyt ovat sovitettavissa yhteen myös nopeasti edistyvien opintojen kanssa. Tämä edellyttää joustavia ja monimuotoisia opetustapoja sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista.

Digitalisaation kehittyminen mahdollistaa opiskelun ajasta ja paikasta riippumatta. Verko-opetuksen kehittämisessä erityisenä haasteena on vuorovaikutuksen huomioiminen. Ammattikorkeakoululla on merkittävä rooli erityisesti nuorten asiantuntijoiden verkostojen kasvattajana ja ilman kohtaamisia verkostojen kehittäminen on haastavaa. Kokonaan verkossa suoritettavien tutkintojen kehittämiseen on syytä suhtautua varauksella nimenomaan verkostojen rakentumisen näkökulmasta, mutta myös hyvinvoinnin ja henkisen jaksamisen näkökulmasta.

Jokaisella opiskelijalla on oikeus saada tukea opiskelukyvyilleen. Ammattikorkeakouluissa tulee kiinnittää huomiota opiskelukyvyn tukemisen malleihin yhdessä opiskelijoiden ja opiskelijaterveydenhuollon ammattilaisen YTHS:n kanssa. Ammattikorkeakoulujen henkilöstön ja opiskelijoiden on oltava riittävät valmiudet toimia heikkenevän opiskelukyvyn tilanteissa. Samalla on lisättävä osaamista varhaisen opiskelukyvyn tuen tarpeen tunnistamiseksi.

Uudet tradenomiopiskelijat aloitusvuoden ja opiskelumuodon mukaan

Lähde: Vipunen

Opintojen aikainen toimeentulo järjestetään kannustavan opintotukijärjestelmän kautta. Opintolainan valtiontakauksen määrää korottamalla mahdollistetaan täysipäiväinen opiskelu. Opiskelijat voivat parantaa toimeentuloaan työskentelemällä opintojen ohella. Töiden tekeminen opintojen ohella parantaa mahdollisuuksia työllistyä valmistumisen jälkeen koulutusta vastaaviin tehtäviin. Jatkuva oppimista voidaan tukea myös ansiosidonnaisella koulutustuella.

TYÖHARJOITTELU

TRADENOMITUTKINTOON SISÄLTYY PAKOLLISENA osana työelämätaitoja kehittävä harjoittelu. Työharjoittelulla on merkitystä paitsi opiskelijalle oppimiskokemuksena, myös ammattikorkeakoululle yhtenä väylänä työelämäsuhteiden ja yhteistyöverkoston laajentamiseen. Harjoittelun ei tarvitse olla opinnoista irrallinen työelämäjakso kesken opintojen, vaan harjoittelu voidaan hoitaa myös työtä opinnollistamalla. Laadukkaan harjoittelun osaamistavoitteet voidaan saavuttaa yhtäjaksoisen täysipäiväisen työskentelyn lisäksi myös työskentelemällä osa-aikaisesti tai lyhyemmissä pätkissä. Tärkeintä työharjoittelussa on osaamisen kehittyminen, ei työn tekemisen muoto.

Työharjoittelulla on merkittävä rooli tradenomiopiskelijoiden asiantuntijuuteen kasvamisessa ja sen toteutusmalleja sekä sisältöä on kehitettävä tiiviinä osana muuta koulutusta. Työharjoittelupaikkojen ja -tehtävien on tuettava opiskelijan valitsemia suuntautumisopintoja tai opintopolkua. **Työharjoittelu on suoritettava lähtökohtaisesti työsuhteessa.**

Laadukas ohjaus tukee opiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä. Eräänä toimintamallina harjoittelun ohjaamiseen voi olla jaettu mentorointi. Jaetun mentoroinnin mallissa opiskelijalle on runsaasti mahdollisuuksia keskustella työtehtävien ratkaisusta sekä ongelmista kollegoiden kanssa, lisäksi opiskelijaa rohkaistaan kysymysten esittämiseen.

Työpaikkojen henkilöstöä on sitoutettava ohjaukseen yhtä nimettyä mentoria laajemmin, jolloin opiskelija voi seurata useita asiantuntijoita työtehtävissään. Laaja-alaisemman työyhteisön päämäärien ymmärtämisen myötä opiskelijan harjoittelu-, projekti- ja opinnäyte-työskentely kiinnittyy paremmin myös työpaikan kehittämistavoitteisiin.

Työharjoittelu on nähtävä myös ammattikorkeakoulun näkökulmasta väylänä kehittää suhteita työelämään ja laajentaa yhteistyöverkostoja. Samalla kun opettaja ohjaa työharjoittelua, hän saa tärkeää palautetta tutkinnon ja opiskelijan valmiuksista työelämän näkökulmasta. Yhteistyötä yrityksen kanssa rakennetaan pitkäjänteisesti, jolloin työharjoittelu voidaan toistaa tai yhteistyö voi jatkossa pitää sisällään laajempia kehittämisprojekteja.

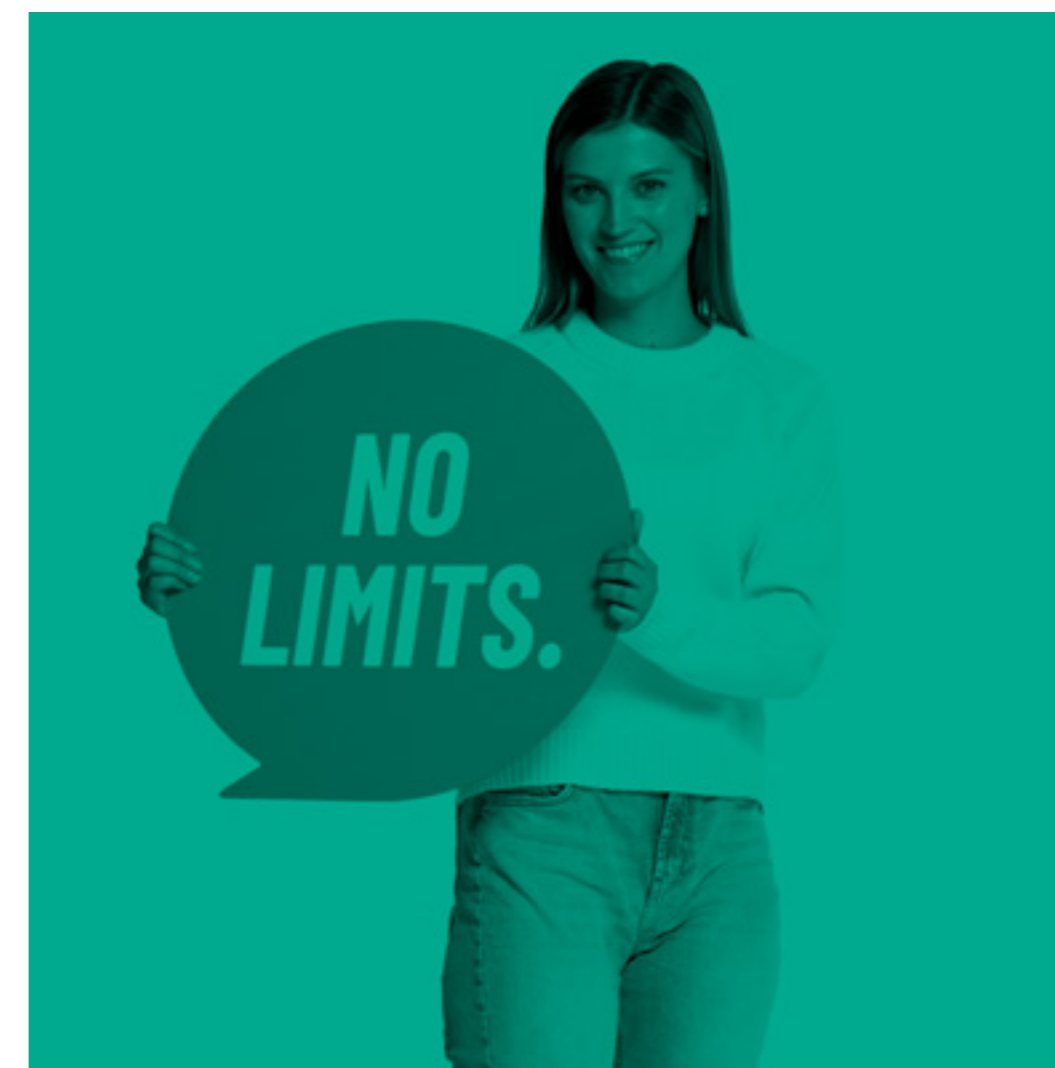
OPINNÄYTETYÖ

OPINNÄYTETYÖ ON OPISKELIJAN viimeinen suuri ponnistus ja osoittaa opintojen aikana kerätyn asiantuntijuuden. Opinnäytetyön ohjauksen riittävään vaativuus- ja laatuun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Opiskelijoilla on oltava edellytykset tuottaa laadukas opin-

näytetyö riittävän haasteellisesta aiheesta. Myös opinnäytetyön hyödynnettävyys työelämän näkökulmasta on huomiotava. Parhaimmillaan opinnäytetyö toimii referenssinä opiskelijalle työnhakutilanteessa tai jatko-opintoihin hakeutuessa.

Tätä voidaan edesauttaa monipuolistamalla opinnäytetyön toteuttamistapoja. Lopputuoksessa on huomiotava työelämän tarpeet ja toteutusmuoto, jonka avulla opinnäytetyön tuloksia pystyy parhaiten soveltamaan. Tämä voi olla esimerkiksi tapahtuma, opas, esitys, toimintamallin kuvaus tai muu käytännön toteutus. Näiden tuottamista on rohkaistava huomioimalla ne entistä paremmin opinnäytetyön arvioinnissa. Tutkimusmetodien hallinnan tärkeyttä ei kuitenkaan sovi unohtaa.

Tradenomiopiskelijoille opinnäytetöistä maksettavista palkkioista vallitsee kirjava käytäntöjä. Valtaosa opiskelijoista ei saa minkäänlaista korvausta tehdystä työstä, osa opiskelijoista saa pienimuotoisen rahallisen korvauksen, osalle yritys maksaa työstä aiheutuvat kustannukset ja osa tekee opinnäytetyönsä osana työsuhdettaan. Opinnäytetyön alussa on sovittava toimeksiantajan kanssa selkeästi kustannusten jakamisesta sekä mahdollisesti maksettavasta palkkiosta.

TRADENOMIEN JATKOKOULUTUSMAHDOLLISUUDET

JOKAISELLA SUOMALAISELLA ON säilyttävä jatkossakin mahdollisuus kouluttautua omien kykyjensä pohjalta niin pitkälle kuin motivaatio riittää. Tämä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita rajatonta oikeutta suorittaa useita saman tasoisia tutkintoja maksutta.

Tarkoituksenmukaisen täydennyskoulutuksen rahoitus voidaan järjestää kestävästi ja tasa-arvoisesti erilaisin tuki- tai koulutustilimalleilla.

Korkeakoulututkinnon suorittaminen ei ole enää pitkään aikaan turvannut osaamista koko työuran keston ajaksi. Täydennys- ja jatkokoulutuksen merkitys on kaikkien työikäisten, myös korkeakoulutettujen, osaamisen päivittämisessä on huomattava. Resurssit laadukkaaseen korkeakoulutettujen täydennyskoulutukseen pitää turvata.

Täydennyskoulutusta on kaikki tutkintoon johtamaton koulutus työnantajan järjestämistä päivän kurseista korkeakoulujen järjestämiin erikoistumiskoulutuksiin ja yksityisiin tutkintoihin. Erikoistumiskoulutuksia kehitetään vastaamaan työelämän uusiin osaamistarpeisiin kaikille koulutusaloille sekä monialaisesti. Tutkinnon jälkeisen kouluttautumisen merkitys huomioidaan myös työ- ja virkaehtosopimuksissa, joissa sovitaan työntekijöiden ammatillista osaamista edistävästä keinoista ja toimintatavoista.

Tradenomien ensisijainen jatkokoulutusväylä on ylempi ammattikorkeakoulututkinto, joka antaa kaikki samat yleiset kelpoisuudet kuin yliopistojen ylemmät korkeakoulututkinnot.

Tradenomitutkinnon suorittaneet voivat hakeutua myös yliopistojen maisteriohjelmiin. Näitä valintoja varten luodaan selkeät ja läpinäkyvät valtakunnalliset käytännöt. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon hakeutuvilta edellytetään vähintään kahden vuoden alakoh- taista työkokemusta ja relevanttia alempaa korkeakoulututkintoa Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet voivat hakeutua yliopistojen tohtoriohjelmiin niin Suomessa kuin ulkomailakin. Liiketalouden ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulu- tusta on tarjottava monipuolisesti erilaisina suuntautumisvaihtoehtoina. Ylempien amat- tikorkeakoulututkintojen tutkintonimike muutetaan maisteriksi, mikä kuvaa paremmin tut- kinnon sisältöä ja tasoa. Nykyiselläänkin YAMK-tutkintonimikkeet ovat englanniksi Master of-muotoisia.

TRADENOMI (YLEMPI AMK) -OPINTOJEN KEHITTÄMINEN

YLEMÄN AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINNON KOULUTUKSEN tärkeät elementit ovat jatkossa- kin aiempi pohjakoulutus, työkokemus ja teorian tiedon käytäntöön soveltaminen. Tutkinnon pääsyvaatimuksissa on säilytettävä vähintään kahden vuoden työkokemus vaatimus.

Työelämän kehittämistehtävän vaatimukset on asetettava korkealle. Tutkinnon ydin, työ- elämän kehittämistehtävä, on oltava opintoajan läpi kestävä prosessi. Kehittämistehtävä ei saa muodostua pelkäksi teoreettiseksi tutkimukseksi tai tutkielmaksi, vaan sen on opiskelijan analyttisen ajattelun kehittymisen lisäksi tuotettava uudenlaista osaamista ja toimintamalleja työelämän kehittämiseksi. Toteutuksessa on löydettävä ratkaisu, jossa käytännönläheinen kehittämistehtävä kirjallisine tuotoksineen voidaan suoraan sisällyttää opinnäytetyöhön.

Ylemmässä AMK-tutkinnossa kansainvälisyys on erittäin keskeinen elementti ja ammat- tikorkeakoulujen onkin luotava myös YAMK-opiskelijoille soveltuvia kansainvälistymis- jaksoja. Tällaisia ovat esimerkiksi intensiivijaksot, virtuaaliopinnot ja yhteistyöprojektit ulkomaisten korkeakoulujen tai yritysten kanssa. Korkeatasoisten kansainvälisten puhujien luennot tuovat opintoihin kansainvälisyyden lisäksi monipuolisuutta ja laajempaa kiinnos- tusta. Ulkomaanvaihdon tulee olla mahdollista myös YAMK-opiskelijalle, jos sen toteutus työn puolesta onnistuu.

Työelämän nopeat muutostilanteet, jotka saattavat aiheuttaa opiskelijalle, työpaikan menetyksen kesken opintojen, ei voi estää opiskelijaa suorittamasta ylempää ammattikor- keakoulututkintoon loppuun. Työttömyystilanteeseen joutuneen opiskelijan ei tule joutua jättämään opintojaan kesken saadakseen päivittäisen toimeentulonsa työttömyysturvan kautta.

Ylemmän AMK-tutkinnon opiskelu ei estä opiskelijaa työnhaussa tai työtehtävän vastaan- ottamisessa. Ammattikorkeakoulujen, työmarkkinajärjestöjen sekä opetus- ja työvoima- viranomaisten on luotava näitä tilanteita varten valtakunnallinen ohjeistus, joka turvaa opiskelijoiden mahdollisuuden suorittaa ylempi ammattikorkeakoulututkinto loppuun työttömyysetuuden turvin. Työvoimapolitiittisessa lausunnossa on huomioitava opintojen toteuttamistapa, jotta opiskelija saa jatkaa opintojaan hetkellisestä työttömyydestä riippu- matta. Opintojen keskeyttäminen ei voi olla minkään osapuolen intressissä.

**OLEMME SUOMEN SUURIN TRADENOMIYHTEISÖ,
JONKA TEHTÄVÄNÄ ON VARMISTAA TRADENOMEILLE
PARHAAT MAHDOLLISET TYÖEHDOT JA AUTTAA
KAIKIN TAVOIN URALLA ETEENPÄIN.**

**VAIKUTAMME TRADENOMIEN TYÖELÄMÄÄN SEKÄ
NEUVOTTELEMALLA TYÖEHTOSOPIMUKSIA ETTÄ
YKSILÖTASOLLA: SPARRATEN, NEUVOEN JA
TARVITTAESSA MYÖS PUOLUSTAEN JÄSENTÄ
RISTIRIITATILANTEISSA.**

**TUOMME ESIIN TRADENOMIEN MONIPUOLISTA
OSAAMISTA SEKÄ VAIKUTAMME TRADENOMI-
TUTKINNON LAATUUN JA ARVOSTUKSEEN.**

**MEIHIN KUULUU YLI 30 000 TRADENOMIA JA OLEMME
AKAVAN VIIDENNEKSI SUURIN JÄSENLIITTO.**

TRADENOMIT.

Tradenomit
Ratavartijankatu 2 00520 Helsinki
puh. 020 155 8800
toimisto@tradenomi.fi
tradenomi.fi

@tradenomit